

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
англійської філології
№ 1 від 28 серпня 2020 року
Завідувач кафедри
 В. А. Ущина

ПРАКТИКА ВИРОБНИЧА ПЕРЕКЛАДАЦЬКА

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад
Форма навчання	Денна, заочна
Курс	I (денна), I (заочна)
Семестр	I (денна), I (заочна)

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика практики
Денна форма навчання	03 «Гуманітарні науки» 035 «Філологія» «Мова і література (англійська). Переклад» Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90год. / 3 кредити		Рік навчання: 1-ий
		Семестр: 1-ий
		Консультації: 6 год.
		Самостійна робота: 84 год.
	Форма контролю: залік	
Мова проходження практики		англійська, українська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Магістр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 годин / 3 кредитів		Рік навчання 1
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр 1
		Самостійна робота 78 год.
		Консультації 12 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		англійська, українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Чарікова Ірина Василівна
Науковий ступінь	кандидатка філологічних наук
Вчене звання	доцентка
Посада	доцентка кафедри англійської філології
Контактна інформація	icharikova@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Програма навчальної дисципліни «Практика виробнича перекладацька», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 035 «Філологія».

Практика виробнича перекладацька у магістрів є продовженням перекладацької практики, яку вони проходили на четвертому курсі бакалаврату. На обох етапах навчання студенти-практиканти мають спільні завдання, відрізняються лише види перекладів, а також обсяг текстового матеріалу, який потрібно перекласти.

Практика виробнича перекладацька на 1 курсі ОС «Магістр» спрямована на забезпечення комплексного розвитку навичок та вмінь, необхідних для здійснення різних видів усного та письмового перекладу. Виробнича практика проходить під керівництвом викладачів кафедри англійської філології. Керівники практики консультують студентів з питань змісту і об'єму роботи практики, контролюють виконання студентами їх завдань. Студенти-практиканти роблять переклади текстів згідно профілю установ і підприємств, де вони проходять свою виробничу практику, а також беруть активну участь у житті колективу. З метою більш міцної комунікації практикантів із керівниками практики використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології, зокрема електронна пошта, месенджер Telegram, WhatsApp тощо.

Пререквізити. Інформаційною та теоретичною базою виробничої перекладацької практики є усі курси першого бакалаврського рівня.

Постреквізити: знання та навички, здобуті під час проходження практики, зможуть бути використані у подальшій професійній філологічній та перекладацькій діяльності.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета і завдання перекладацької практики:

- актуалізація теоретичних і практичних знань і вмінь відповідно до кваліфікаційного рівня «магістр»;
- використання у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, удосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності;
- формування у студентів на основі отриманих знань вміння прийняття самостійних рішень під час виконання завдань в реальних умовах функціонування підприємства;
- оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій;
- знайомство з робочим місцем перекладача та секретаря-референта, а також сучасним обладнанням та оргтехнікою;
- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу.

До основних завдань перекладацької практики відносяться:

- 1) закріплення, поглиблення і розширення теоретичних і практичних навичок, здобутих у процесі вивчення теоретичних і практичних дисциплін з перекладознавства;
- 2) формування у практикантів професійних вмінь і навичок практичної діяльності в галузі усного та письмового перекладу (на основі попередньо отриманих знань і досвіду);
- 3) забезпечення усної та письмової комунікації відповідно до профілю та потреб підприємства (синхронний переклад; двосторонній переклад; послідовний переклад; переклад у процесі переговорів тощо);
- 4) закріплення навичок редагування перекладу;
- 5) вдосконалення вмінь користуватися сучасними електронними носіями та програмами перекладацької пам'яті пошуку інформації у процесі виконання перекладу;

б) поглиблення формування перекладацької компетенції магістрів-практикантів.

Діяльність студентів під час практики

Перекладацька практика освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» є продовженням та завершальним етапом перекладацької практики, що проводилася на IV курсі для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Тривалість та тип перекладацької практики студентів різних курсів визначається згідно з навчальним планом. Для студентів-магістрантів – це практика виробнича перекладацька, яка проводиться у першому семестрі і триває упродовж трьох тижнів. Під час проходження практики студенти самостійно виконують письмові переклади різнотипних спеціальних текстів (науково-технічні, комерційні, художні тощо) з основної іноземної на державну мову і навпаки. З метою повного і точного перекладу практиканти користуються різноманітними інформаційними джерелами. У ході ділових зустрічей, переговорів, екскурсій тощо здійснюється усний переклад. Протягом перекладацької практики студенти поглиблюють та закріплюють теоретичні знання, розвивають та удосконалюють практичні навички, накопичують та опрацьовують конкретний матеріал для виконання магістерських досліджень. Перекладач – це не лише фахівець із іноземної філології, що володіє фонетичною, граматичною і лексичною системою іноземної мови. Його діяльність може бути пов'язана з різноманітними сферами знання, тому перекладач повинен швидко опановувати основні знання з різних галузей, у яких здійснює перекладацьку діяльність. З метою забезпечення якісної професійної підготовки, перекладацька практика студентів проходить в умовах, які максимально наближені до умов їх майбутньої професійної діяльності. Перекладаючи текстовий матеріал згідно профілю підприємств, на базі яких проводяться практики, а також спілкуючись із носіями мови, студенти-практиканти не тільки поглиблюють свої знання, але й набувають неоціненного досвіду роботи.

3. Результати навчання (компетентності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти України галузі знань «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що був затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки від 20 червня 2019 р. № 871, кінцеві вимоги до рівня знань та вмінь випускника-філолога експлікуються в набутих ним протягом навчання компетентностях та результатах навчання (URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>).

У процесі вивчення курсу «Практика виробнича перекладацька» студент повинен оволодіти такими загальними та спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями, як:

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК
- 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 9. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.

Результати навчання

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та

прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. ПРН 15.

Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

IV. Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	На настановчій конференції студенти-практиканти дізнаються про зміст і тривалість практики, а також отримують інформацію щодо їхньої звітності за період проходження виробничої практики (особливості оформлення звіту і словника).
2. Ознайомлювальний	Студенти: — зустрічаються з керівниками практики від кафедри та ознайомлюються з графіком проведення консультаційних занять керівником; — знайомляться з керівниками практики від базового підприємства та отримують завдання на

	період практики; — ознайомлюються зі специфікою діяльності базового підприємства та його структурою, основними завданнями структурних підрозділів і внутрішніми документами підприємства, складають приблизний словник спеціальних термінів.
3. Основний	студенти виконують переклад спеціалізованих текстів, які їм надає керівник від бази практики. Оцінює переклад керівник від бази практики; студенти складають словник спеціальних термінів з коментарями відповідно до сфери знань (економіка, юриспруденція, медицина, фармакологія, лінгвістика тощо).
4. Підсумковий	Підготовка і здача звітної документації. <i>Переклад</i> спеціалізованих текстів з англійської мови українською і навпаки; <i>Звіт студента</i> про проходження перекладацької практики з <i>висновком керівника від бази практики і щоденник практики</i>; <i>Словник</i> спеціалізованих термінів. Перекладацька практика завершується підсумковою конференцією студентів, на якій керівники практики підсумовують результати роботи студентів протягом навчальної перекладацької практики; студенти обмінюються враженнями про організацію та проведення практики; озвучують основні труднощі і проблеми, з якими стикалися протягом практики.

V. Завдання для самостійного опрацювання

До завдань самостійного опрацювання належать:

1. Створення словника/глосарію спеціалізованих термінів.
2. Виконання різних видів перекладів: письмового перекладу текстів різного спрямування та усного перекладу.
3. Виконання індивідуального завдання.
4. Підготовка портфоліо.

VI. Оцінювання результатів практики

Орієнтовний приклад оцінювання захисту результатів практики:

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: Рівень мовної підготовки практиканта та використання відповідної термінологічної бази. Укладання словника спеціалізованих термінів. <u>Оцінювання:</u> Представлення словника: 5 балів. Усна здача слів на захисті практики: 5 балів.	10
2. Переклад спеціалізованих текстів. <u>Оцінювання:</u> Представлення текстів: 30 балів. Усна здача (переклад) текстів: 20 балів.	50
3. Виконання індивідуального завдання від керівника бази практики.	10
4. Відгук керівника від бази практики з виставлення оцінки: («відмінно» (30 балів); «добре» (20 балів); «задовільно» (10 балів); «незадовільно» (0 балів)).	30
Сума	100

VII. Політика курсу

Учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики та корпоративної культури, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених програмою навчальної дисципліни, повідомляти викладача про його зміни, бути організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до викладача за консультаціями у разі потреби.

Обов'язки студента-практиканта. Студент-практикант зобов'язаний:

- до початку виробничої перекладацької практики отримати від університету (керівника практики) консультації, щодо оформлення всіх необхідних документів (щоденник практики, договір про проведення перекладацької практики);
- своєчасно прибути на базу практики з оформленим щоденником практики; двома примірниками календарного графіку проходження практики (один – для студента-практиканта, другий – для керівника практики від підприємства);
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки;
- суворо дотримуватися трудової дисципліни та правил внутрішнього

розпорядку підприємства;

- в повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практикита доручення керівника практикою від підприємства;
- систематично вести записи у щоденнику практики, фіксувати обсяг та зміствиконаної за день роботи;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- підготувати та вчасно надати на кафедру звітну документацію (див. Додаток А, Б, В, Г);
- своєчасно скласти залік з виробничої перекладацької практики.

Студент готує (в електронному та паперовому варіанті) портфолію з щоденником практики (з печаткою факультету та підписом декана; заповненим календарним графіком проходження практики; відгуком від керівника бази практики) та звітом студента про проходження практики.

Комісія, у складі якої знаходяться керівники практики, приймає диференційований залік у студентів протягом 10 днів після закінчення практики. Оцінка вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в заліковукнижку студента за підписами членів комісії.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо), студент може оформити індивідуальний план і проходження практики у такому разі відбувається або дистанційно або за певним графіком.

У разі відсутності студента на практиці без поважних причин (студент отримує «0» балів) або ж незадовільної оцінки, студент зобов'язаний повторно пройти виробничу перекладацьку практику.

Вибір бази практики. Базою виробничої практики можуть бути організація та установи різних галузей та секторів освіти і науки, економіки, охорони здоров'я, культури, державного управління, фінансові та бюджетні установи, виробничо-промислові підприємства різних форм власності та інші, які забезпечені висококваліфікованими кадрами і відповідають вимогам програми (силабусу) практики відповідних освітніх рівнів (<https://bit.ly/3Ee6K4Z>).

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_pro_provedennia_praktyky_studentiv.pdf

Студенту надається вільний вибір бази практики, що є можливістю для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Студент, який проходить підготовку з використанням елементів дуальної освіти, повинен чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно до Положення про підготовку студентів у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом

відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 5 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

3 Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів можна познайомитися за посиланням: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Політика щодо академічної доброчесності. В академічній діяльності керуємося Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>), у якому передбачено самостійну, чесну та відповідальну роботу студента над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність, визначену Кодексом.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 – 74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VIII.

Рекомендована література

Основна:

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Монографія. Львів: Вид-во при ЛНУ, 1989. 216 с.
2. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) / укл.: А. М. Архангельська, О. М. Бєлих, А. В. Біднюк, Л. В. Бондарук, Ван Їцзін, О. А. Вишневська, О. С. Воробей, О. П. Гуз, Н. О. Данилюк, С. В. Засєкін, І. М. Калиновська, Н. Г. Лисецька, Р. Мерзова, І. Мchedладзе, Н. Наскідашвілі, А. Б. Павлюк, О. І. Приймачок, О. О. Рогач, А. Л. Татаренко, Т. М. Хайчевська, І. В. Чарікова, С. Чхатарашвілі; упоряд. і відп. ред. Н. О. Данилюк: навч. посіб. для студ. спец. 035. Філологія. 2-е вид., випр. і доп. (Рекомендовано до друку та надано гриф «Затверджено вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки» (протокол № 6 від 27.05.2021 р.). Київ: Кондор, 2021. 355 с.
3. Ольховська А. С. Чинники успішного працевлаштування перекладача за фахом [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)]. Харків: Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.

ВИРОБНИЧА ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

Студент готує (в електронному та паперовому варіанті) портфоліо з щоденником практики (з печаткою факультету та підписом декана; заповненим календарним графіком проходження практики; відгуком від керівника бази практики) та звітом студента про проходження практики.

Вимоги до зарахування практики:

1. Розробити (в електронному та паперовому варіанті) англійсько-український словник термінів (**200 слів та виразів** за тематикою перекладів, в алфавітному порядку за частинами мови), вивчити ці слова.

Оцінювання:

Представлення словника: **5 балів**.

Усна задача слів: **5 балів**.

2. Представити (в електронному та паперовому варіанті) письмові тексти- оригінали + їхні переклади за відповідною тематикою (загальний обсяг здійснених перекладів має становити не менше **20 000 буквених знаків без пробілів**), уміти перекладати ці тексти усно.

Оцінювання:

Представлення текстів: **30 балів**.

Усна задача (переклад) текстів: **20 балів**.

3. Виконати індивідуальне завдання.

Оцінювання:

Представлення індивідуального завдання: **10 балів**.

4. Надати відгук керівника підрозділу (керівництва) бази практики з підписом та основною печаткою, у якому має бути зазначене сумлінне / несумлінне ставлення практиканта до виконання поставлених перед ним завдань, пов'язаних із здійсненням перекладів; регулярність / нерегулярність відвідування практикантом установи / підприємства; старанність, відповідальність тощо) із виставленням оцінки («відмінно» (**30 балів**); «добре» (**20 балів**); «задовільно» (**10 балів**); «незадовільно» (**0 балів**)).

Загальна кількість балів: 100.

Щоденник виробничої перекладацької практики

Додаток Б

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ

Кафедра англійської філології

З В І Т

про виробничу перекладацьку практику

на _____

(найменування бази практики)

Студента(ки)

(група, П.І.П.)

КЕРІВНИКИ ПРАКТИКИ:

від підприємства _____

(П.І.П., посада)

від університету _____

(П.І.П., посада)

Дата захисту звіту про практику " _____ " _____ " 20__ р.

Оцінка _____

Підпис керівника практики _____

Луцьк, 20_____

ВИСНОВОК

керівника практики від кафедри

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper. There are no margins, text, or other markings on the page.

Залікова оцінка практики "_____"

Підпис керівника _____ " _____ 20__ р.

